

Τίτλος: *LA PETITE FILLE SUR LA BANQUISE*
Συγγραφέας: ADÉLAÏDE BON
© Éditions Grasset & Fasquelle, 2018

© Εκδόσεις ΣΤΕΡΕΩΜΑ Α.Ε., 2020
Για την ελληνική γλώσσα σε όλον τον κόσμο
Απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου συνολικά ή τμηματικά με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσον χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

ΣΕΙΡΑ: *ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ*

ISBN: 978-960-8061-90-3

Εικόνα εξωφύλλου:
© Stock by Gettyimages
Τίτλος: *Young woman standing near Jokulsarlou lagoon, Iceland*

Εκδόσεις ΣΤΕΡΕΩΜΑ Α.Ε. / ΣΙΟΛΑ-ΑΛΕΞΙΟΥ
Κομνητών 24, Αθήνα 11472
Τηλ. 210-6426393
Fax 210-6459312
E-mail: info@stereoma-sa.gr
www.stereoma-sa.gr
Facebook: Εκδόσεις Στερέωμα

ΑΝΤΕΛΑΪΝΤ ΜΠΟΝ

ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΑΚΙ
ΣΤΟΝ ΠΑΓΕΤΩΝΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ANNA ΔΑΜΙΑΝΙΔΗ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΕΡΕΩΜΑ

2020

*Στη δόκτορα Μυριέλ Σαλμονά,
στην ακούραστη ερευνήτρια,
σε όλα τα θύματα βίας,
τις ηρωίδες μου*

*Όταν αρχίζουν να συσσωρεύονται τα εγκλήματα,
γίνονται άορατα. Όταν γίνεται ανυπόφορος ο πόνος,
δεν ακούγονται πια οι κραυγές.
Και τότε πια, έρχονται οι κραυγές σαν βροχή το καλοκαίρι.*

Μπέρτολτ Μπρεχτ

Μόνη της άραγε σκούπισε το στόμα με την ανάστροφη του χεριού της, ύστερα πέρασε τη γλώσσα στα δόντια, έσιαξε λίγο τα μαλλιά της; Ήταν εκείνη ή εκείνος που ανέβασε την κιλότα, έκανε πως ταχτοποιεί το κόκκινο φόρεμα-ποδιά, τράβηξε το άσπρο πουκάμισο να ισιώσει; Τον κοιτάζει γνέφοντας με το πιγούνι της, σαν τα σκυλάκια που κουνάνε το κεφάλι στο πίσω κάθισμα των αυτοκινήτων. *Είμαι καλή, είμαι όμορφη, μου αρέσει αυτό, είσαι φίλος μου, σου αρέσει ο χοντρος μου πισινός, μου κάνεις καλό, είμαι λαίμαργη, δεν θα πω τίποτε, έχουμε ένα μυστικό, σ' το υπόσχομαι, τίποτε δεν θα πω.* Λέξεις που εκείνος της είπε, και που δεν τις θυμάται πια, όπως δεν θυμάται πια ούτε τι της έκανε.

Παίρνει πάλι στα χέρια της το χάρτινο άσπρο σακουλάκι με τις καραμέλες και το βαζάκι με τις νιφάδες για χρυσόψαρα που είχε αφήσει στη γυμνή γωνιά ενός σκαλοπατιού.

Κάτι έχει αναποδογυρίσει, δεν ξέρει αν είναι το πάτωμα ή η ίδια, συγκεντρώνεται για να κατέβει τη σκάλα.

Στο κεφαλόσκαλο, στρέφεται όταν τη φωνάζει, και πάλι υπόσχεται κουνώντας το κεφάλι.

Είναι ξαπλωμένη στο κρεβάτι της, προσπαθεί να φτάσει ένα δάκρυ με την άκρη της γλώσσας της. Οι σανίδες του διαδρόμου τρίζουν, πιάνει το βιβλίο της. *Χωρίς οικογένεια, Έκτορ Μαλό.*

- Το βιβλίο σε κάνει να κλαις; ρωτάει ο πατέρας της,

λιγάκι ανήσυχος που την είδε να γλιστρά σαν σκιά από την είσοδο του διαμερίσματος ως το δωμάτιό της, χωρίς το καθιερωμένο φασαριόζικό της Καλημέρα, χουσή μου οικογένεια, που σ' αγαπώ και σε λατρεύω, χωρίς να χτυπήσει την εξώπορτα, χωρίς τίποτε να έχει να τους διηγηθεί.

Το κεφάλι της κινείται. Αριστερά. Δεξιά. Δεξιά. Αριστερά.

- Συνέβη τίποτε;

Το κεφάλι της κινείται. Πάνω. Κάτω. Κάτω. Πάνω.

Κάθεται ανάμεσα στους γονείς της στον μπορντό καναπέ του σαλονιού, ο αδερφός της και οι αδερφές της έχουν εξαφανιστεί. Κοιτάζει τους τοίχους που είναι ντυμένοι με ύφασμα, δεν τους αναγνωρίζει, ούτε τους ίδιους τους γονείς της αναγνωρίζει. Έχουν όλα αλλάξει ξαφνικά, χωρίς να μπορεί να καταλάβει τι είναι αυτό που έχει αλλάξει. Της μιλάνε, τους ακούει με δυσκολία, δεν τους καταλαβαίνει. Βρίσκεται αλλού.

Κάθεται στο πίσω κάθισμα του αυτοκινήτου της αστυνομίας, δίπλα στον πατέρα της. Οι αστυνομικοί βάζουν τη σειρήνα για να την κάνουν να χαμογελάσει. Χαμογελάει. Είναι καλό κορίτσι. Δεν βρίσκεται εκεί. Έχει πεθάνει. Δεν φαίνεται να το καταλαβαίνει κανείς.

Στο αστυνομικό τμήμα, μια αστυνομικός της κάνει ερωτήσεις, πρέπει να απαντήσει με ένα ναι ή ένα όχι, ανεβοκατεβάζει το κεφάλι ή το κουνάει πέρα-δύθε, αναλόγως. Δεν αισθάνεται τίποτε. Η αστυνομικός σημειώνει. Έπιασε το πιπί μου: μπροστά και πίσω. Πήρε το δεξί μου χέρι και το έβαλε πάνω στο πουλί του.

Της είπαν ότι καταθέτει μήνυση για σεξουαλικές απτι-
κές επαφές κι ότι ο κύριος στη σκάλα ήταν παιδόφιλος.
Κουνάει το κεφάλι.

Δεν αισθάνεται τις μέδουσες να γλιστράνε μέσα της εκείνη
την ημέρα, δεν αισθάνεται τα μακριά διάφανα πλοκάμια
τους να τη διαπερνούν, δεν ξέρει ότι οι κλωστές τους θα την
παρασύρουν σιγά σιγά σε μια ιστορία που δεν είναι δική της,
δεν την αφορά. Δεν ξέρει ότι θα τη βγάλουν από τον δρόμο
της, θα την τραβήξουν σε έρημα και αφιλόξενα βάθη, θα την
εμποδίζουν σε κάθε βήμα, στο παραμικρό, θα την κάνουν να
αμφιβάλλει για τη δύναμή της, θα συρρικνώσουν χρόνο με
τον χρόνο τον κόσμο που την περιβάλλει σε μια μικρή φου-
στίτσα αέρα χωρίς διέξοδο. Δεν ξέρει ότι στο εξής είναι σε
πόλεμο και ότι ο στρατός του εχθρού κατοικεί εντός της.

Κανείς δεν την προειδοποιεί, κανείς δεν της εξηγεί, ο
κόσμος σώπασε.

Θα περάσουν τα χρόνια. Θα ξεχάσουν εκείνη την ηλιό-
λουστη Κυριακή του Μάη, μάλλον δεν θα μιλάνε γι' αυτήν.
Κι εκείνη η ίδια δεν θα την ξανασκεφτεί.

Βέβαια είχες και πριν γνωρίσει καβγάδες, στενοχώριες, ήττες και κηδείες. Είχες ήδη μάθει ότι το να αγαπάς πολύ κάποιον δεν αρκεί για να τον εμποδίσεις να πεθάνει. Αλλά μπορείς μετά να συνεχίσεις να του μιλάς, όπως μιλούσες με τον παππού κάτω απ' τη δαμασκηλιά. Ήξερες πως υπάρχουν αρρώστιες από τις οποίες κανείς δεν θεραπεύεται και ερωτήσεις στις οποίες απάντηση δεν υπάρχει. Κι ότι υπάρχουν, ωστόσο, απαντήσεις, σαν σταγόνες δροσιάς που αστράφτουν σε ιστούς αράχνης, απαντήσεις που σε καμιά λέξη δεν θα χωρούσαν. Ο Θεός κατοικούσε μέσα στο πιο θερμό κομμάτι της καρδιάς σου και μέσα στο ζουζούνισμα των εντόμων την άνοιξη. Σκαρφάλωνες στα δέντρα, χωνόσουν στα φυλλάματα, για να νιώσεις ότι σε ξεδιπλώνει μαζί τους το αεράκι. Είχες το αγόρι σου, μάθαινε ξιφομαχία, και μια μέρα του ζωγράφισες τα δώδεκα παιδιά που θα κάνατε μαζί. Σ' έπιαναν υστερικοί θυμοί και καθόσουν στο πεζοδρόμιο αρνούμενη απολύτως να ξανασηκωθείς. Έκανες συλλογή με τις ωραίες λέξεις και με τις τρελές λέξεις στο σημειωματάριό σου. Ήθελες να γίνεις πυροσβέστης, σωτήρας του κόσμου, μεγάλη συγγραφέας. Δεν σε ενδιέφεραν οι καθρέφτες και τα είδωλά τους. Ήσουν εννιά χρονών.

I

Την επόμενη μέρα, μιλά στο αγόρι της γι' αυτό που της συνέβη. Έχει χτυπήσει κουδούνι, τελείωσε το διάλειμμα, στέκονται όρθιοι δίπλα στο θρανίο του –δεν ξέρω πια πώς του μίλησε, τι λέξεις χρησιμοποίησε– ένιωθε ότι κάτι είχε αλλάξει κι ότι έπρεπε να του το πει. Δεν περίμενε την απάντησή του, πήγε και κάθισε με το κορμί στητό.

Άρχισε να τρώει περισσότερο, πριν ήταν λαίμαργη – δεν ξέρω αν καταλαβαίνει ότι στο εξής δεν τρώει για να τρέφεται, τρώει για να ηρεμεί.

Έχει όσα χρειάζεται για να είναι ευτυχισμένη. Παιδική ηλικία προνομιούχα, προστατευμένη. Η υγεία της είναι καλή, είναι όμορφη, είναι έξυπνη. Ζει στο Παρίσι. Κάνει σκι τον χειμώνα, κολυμπάει το καλοκαίρι, επισκέπτεται μουσεία στο εξωτερικό. Είναι από καλή οικογένεια, εργα-
τεστημένη σε αριστοκρατική συνοικία, έχει καλή ανατρο-
φή, ξέρει να σταθεί στην κοινωνία. Είναι λευκή, Γαλλίδα από την εποχή του Μορβάν Α', βασιλιά των Βρετόνων, και του Καρλομάγνου, μεγαλωμένη με το καθολικό δόγμα και την έγνοια για τον πλησίον, και ο παππούς της είναι ήρωας που πέθανε για τη Γαλλία. Ο πατέρας της είναι επι-
τυχημένος, η μητέρα της επίσης. Οι γονείς της έχουν εν-
διαφέροντα επαγγέλματα, με ευθύνες, με υψηλή προστι-
θέμενη αξία, με πλούσια και γόνιμη κοινωνική ζωή. Πο-

λύασχολοι γονείς, αδέρξιοι, τρυφεροί, την αγαπούν βαθιά.

Όταν είναι μόνη της, τσακώνεται με ένα πελώριο άσπρο γέτι, που μόνο αυτή το βλέπει, με το Πάντι Πάντα, το παλιό κινέζικο αρκουδάκι της. Την προστατεύουν, την κα-
ναλεύουν, μπορεί να χαλαρώνει μαζί τους. Πιπιλάει ακόμα
το δάχτυλό της. Συχνά, αρπάζει το χέρι του γέτι μέσα στον
δρόμο, ή όταν έχει πολύ κόσμο και δεν μπορεί βέβαια να
τους παρακολουθεί όλους μόνη της.

Μερικές μέρες τα αντικείμενα γύρω της τσακώνονται μετα-
ξύ τους και μπορεί να περάσει μια ολόκληρη ώρα στο μπάνιο,
ακίνητη, να τ' ακούει να συζητάνε μέσα στο κεφάλι της.

Μερικές νύχτες, χρόνο με τον χρόνο, καθώς ονειρεύεται,
κάτι διακόπτει τη ροή του ονείρου· κάτι, ένα συγκεκριμένο
σημείο που παρατηρεί πάνω στο σώμα της, το οποίο αρχί-
ζει να περιστρέφεται, να στριφογυρίζει όλο και πιο γρήγο-
ρα, η δίνη μεγαλώνει και τη ρουφάει, το περίγραμμα του
κορμιού της διαλύεται, σιγά σιγά σβήνει, δεν καταφέρνει να
κοιτάξει αλλού, το κορμί της είναι άμμος της ερήμου που
στριφογυρίζει και χάνεται, η άμμος κολλάει, της γεμίζει το
στόμα, δεν έχει τίποτε να κρατηθεί, γλιστράει, διαλύεται,
κι όταν ο στρόβιλος γεμίσει όλον τον χώρο του ονείρου, όταν
κοντεύει να εξαφανιστεί, ουρλιάζει. Ξυπνάει αναπηδώντας.
Αφουγκράζεται. Φοβάται ότι ούρλιαξε στ' αλήθεια, ότι ξύ-
πνησε τους γονείς της. Υπάρχει κάτι τρομερά βρόμικο στο
όνειρο αυτό, κάτι για το οποίο δεν πρέπει να μιλήσει.

Την άνοιξη της επόμενης χρονιάς είναι δέκα χρονών και έχει μια άσπρη μπλούζα με κουκούλα. Της αρέσει που ξέφυγε επιτέλους από τους στρογγυλούς γιακάδες και τα φορέματα με σφηκοφωλιά. Μία από τις πιο ψηλομύτες, από την ελίτ της αυλής στο διάλειμμα, της κάνει κομπλιμέντο για τα ρούχα της κι αμέσως η καρδιά της ξεχειλίζει, δεν μπορεί να συνέλθει, αυτή που πάντα νιώθει τόσο ασήμαντη, άσχημη και χοντρή, αυτή που ήδη δεν ξέρει να βλέπει τον εαυτό της με άλλον τρόπο, παρά με τα μάτια των άλλων.

Στο πάρτι γενεθλίων μιας φίλης παίζουν κρυφτό. Το αγόρι της τη σπρώχνει πίσω από τις βαριές κουρτίνες του σαλονιού. Κοιτάζονται, εκείνη κοκκινίζει, εκείνος πλησιάζει τα μικρά του χείλη, εκείνη λαχανιάζει, κλείνει τα μάτια και, ξαφνικά, κοκαλώνει. Κάτι γλίστρησε μέσα της και την άρπαξε, κάτι σιχαμένο, ολόκληρο το κορμί της το ένιωσε να παγώνει με τρόπο που τη φοβίζει πολύ για να μπορεί να τον περιγράψει.

Απογοητευμένος εκείνος, θα πάει να φιλήσει κάποιαν άλλη.

Η μητέρα της την πηγαίνει σε μια θεία της διατροφολόγο, πάχυνε πολύ. Πρέπει να σημειώνει όλα όσα τρώει σ' ένα μικρό τετράδιο, αλλά υπάρχουν φαγητά που προτιμά να μην τα γράφει. Μεγάλες ποσότητες τις κρύβει, είναι εκείνη που

αδειάζει τα πιάτα χωρίς να τη βλέπει κανείς, που καταβροχθίζει τα αποφάγια αντί να τα πετάει, που σηκώνεται πρώτη να μαζέψει τα πιάτα, χαμογελαστή, εξυπηρετική, και τρέχει στην κουζίνα να κάνει τις γουρουνιές της.

Μέρα με την ημέρα οι μέδουσες πολλαπλασιάζονται.

Η μητέρα της την πηγαίνει σ' ένα μεγάλο αστυνομικό τμήμα στην όχθη του Σηκουάνα. Οι αστυνομικοί τής δίνουν ένα ντοσιέ γεμάτο φωτογραφίες αντρών, πρέπει να τους κοιτάζει προσεχτικά, έναν έναν. Θα της άρεσε να μπορούσε να πει *Αυτός είναι*, αλλά δεν της λένε τίποτε αυτά τα ανώνυμα πρόσωπα, δεν της θυμίζουν τίποτε. Δεν τολμά να ρωτήσει αν όλοι αυτοί οι κύριοι, εκατοντάδες χάρτινοι κύριοι που την κοιτάζουν, είναι κι αυτοί παιδόφιλοι.

Στην έκτη, ο καθηγητής της Ιστορίας προτείνει σε όσους θέλουν να κάνουν μια εργασία για κάποια ιστορική περίοδο που θα επιλέξουν οι ίδιοι. Εκείνη διαλέγει το Ολοκαύτωμα. Περνάει ώρες στη βιβλιοθήκη της γειτονιάς να κοιτάζει τους έρμους σκελετούς με τις ριγέ πιζάμες και το σβησμένο βλέμμα που προσφέρουν το ξεδοντιασμένο τους χαμόγελο στους φωτογράφους του Κόκκινου Στρατού. Δεν λέει στους γονείς της ότι δανείστηκε το *Νύχτα και ομίχλη*, περιμένει να μείνει μόνη της ένα απόγευμα για να το δει. Η εργασία της είναι τόσο μεγάλη που η παρουσίασή της κρατάει τέσσερις σχολικές ώρες και ο καθηγητής της Ιστορίας απευθύνεται ανήσυχος στους γονείς της.

Είναι ζωηρή και χαρούμενη όταν βρίσκεται με παρέα και,

μόλις ξεφύγει από τα βλέμματα, το ρίχνει στο φαγητό. Γελάει συνέχεια, ίσως περισσότερο από πριν, γιατί είναι τόσο βαριά η καρδιά της που μόλις της έρχεται λίγη χαρά, ορμάει πάνω της.

Πηγαίνει ξανά με τη μητέρα της στη μεγάλη Αστυνομία κοντά στον Σηκουάνα. Ένας αστυνομικός τη βάζει σ' ένα σκοτεινό δωμάτιο: από την άλλη πλευρά ενός δικτυωτού με τζάμι πέντε τύποι με κλειστά πρόσωπα στέκονται στη σειρά και την κοιτάζουν. Φοβάται πολύ. *Είναι ειδικός καθρέφτης, από την άλλη μεριά δεν σε βλέπουν. Δεν καταλαβαίνει. Παιδικός καθρέφτης; προσπαθεί να χαμογελάσει, να πλησιάσει λίγο στο τζάμι, να κοιτάζει προσεχτικά τους τύπους. Θα ήθελε να είναι χρήσιμη, αλλά αυτά τα πρόσωπα δεν της λένε τίποτε.*

Εκείνη την ημέρα, ή ίσως κάποια άλλη φορά, της ζητούν να περιγράψει το πρόσωπο του κυρίου στο κεφαλόσκαλο. *Τι σχήμα είχε το κεφάλι του; Οβάλ; Μακρόστενο; Και τα μαλλιά του από πού ξεκινούσαν; Στην οθόνη του μεγάλου γκρίζου κομπιούτερ παρελαύνουν κομμάτια παζλ μιας παράξενης λίστας, πιγούνια, μύτες, μέτωπα, μάγουλα, στόματα, αυτιά, βλέφαρα, για να φτάσουν μετά από μεγάλη προσπάθεια συνδυασμών να γίνουν ένα πρόσωπο, ένα παράξενο πρόσωπο, πρόσωπο πτώματος, χωρίς νόημα, χωρίς τίποτε. Ένα πρόσωπο που συνεχίζει να μην αναγνωρίζει.*

Μεγαλώνει με καθολική ανατροφή, κι εκείνο που συγκρατεί είναι ο Διάβολος και οι πειρασμοί του, οι αμαρτίες, το μάτι του Θεού, ο οφθαλμός ος τα πάνθ' ορά καρφωμένος πάνω της, η Κόλαση. Στη διατράνωση της ανωτερότητας του

πνεύματος αντιλαμβάνεται το μίσος για το σώμα, την καταδίκη των αισθήσεων. Αυτό την ηρεμεί. Περιφρονεί το σώμα της, το βλέπει σαν υποχρεωτικό όχημα, σαν βόθρο. Ελπίζει να έχει αγνή και παρθένα ψυχή, ενωμένη με τον Θεό, μακριά από το σώμα αυτό που το κατοικεί ο Σατανάς.

Αυνανίζεται συχνά, με τη λατινική έννοια, *manus stupratio*, λερώνεται με το χέρι. Δεν ξέρει πότε άρχισε αυτό, ούτε από πού έρχονται αυτές οι κινήσεις, πάντα οι ίδιες. Δεν μπορεί να τις ονομάσει. Φτάνει να είναι μόνη, κι αμέσως εμφανίζεται ο Διάβολος και της κατεβάζει την κιλότα. Και τότε χτυπάει εμμονικά το αιδοίο με το χέρι της ώσπου να το φουντώσει και να την πονέσει, ώσπου να πέσει σε μια αποβλακωμένη, ζελατινώδη νάρκη. Δεν μιλάει σε κανέναν, ξέρει πως είναι κακό, δεν μπορεί να το σταματήσει. Χρειάζεται τη μέθη που ακολουθεί. Στις εκκλησίες αποφεύγει τα γουρλωμένα μάτια των ανάγλυφων διαβόλων που την κοιτάζουν από τα κιονόκρανα και σαρκάζουν. Είναι δική τους. Τιμωρεί το σώμα της μπουκώνοντάς το, χτυπώντας αδέξια σε τοίχους και γωνίες, προσπαθεί να υπάρξει έξω απ' αυτό, και προσεύχεται, *De profundis clamo ad te Domine*, προσεύχεται με όλη τη θέρμη της νεανικής της καρδιάς να έρθει ο Θεός να τη βοηθήσει. *De profundis clamo ad te Domine, Εκ βαθέων εκέκραξά σοι, Κύριε. Εκ βαθέων.*

Διαβάζει τους Αθλίους και δεν την αναστατώνουν τα παιδικά χρόνια της Τιτίκας, ούτε ο θάνατος του Γαβριά, όχι. Εκείνη κλαίει από ευγνωμοσύνη στο σημείο που ο Ουγκό εξηγεί με ποιον τρόπο θα μπορούσε το περιεχόμενο των υπονόμων του Παρισιού να χρησιμοποιείται για να λιπαίνει τις εξοχές.

Στις μεγάλες διαδρομές, καθισμένη στο πίσω μέρος του οικογενειακού αυτοκινήτου, κρατά το μέτωπο κολλημένο στο τζάμι και το βλέμμα στραμμένο μακριά, αφανισμένη στο βάθος του εαυτού της, σε κάποιο σημείο εντός της όπου οι σκέψεις της διαλύονται, αλλοιώνονται· οι ονειροπολήσεις της δεν έχουν λογική και όρια κι όσο οι γονείς της ακούνε κλασική μουσική στο μπροστινό κάθισμα και τ' αδέρφια της τσακώνονται στο μεσαίο, εκείνη δεν βρίσκεται πια μαζί τους.

Τα Σαββατοκύριακα κλείνεται στη σιωπή του δωματίου της στο εξοχικό, διαβάζει, διαβάζει τα πάντα, πολύ. Καμιά φορά ξεκολλάει από το βιβλίο της, πονάει, πονάει ο λαιμός, πονάνε τα σαγόνια, τόσο πολύ, χώνει το κεφάλι κάτω από τα μαξιλάρια, να ουρλιάξει, να ξεράσει τη μεγάλη κραυγή, να φτύσει, να της βγει πια, ανοιγοκλείνει το στόμα, εξαντλείται, αλλά τίποτε δεν βγαίνει, ποτέ, ούτε μια ανάσα, κάποιος ήχος, τίποτε. Τότε την καταπίνει ο πόνος, και ζαλισμένη ξαναπιάνει το βιβλίο. Σελίδα τη σελίδα, παρηγοριέται, ξεχνιέται, ξεφεύγει.

Προσπαθεί να είναι καλή, να μην απογοητεύει. Είναι όλο και πιο θλιμμένη, δεν ξέρει γιατί. Χαμογελά, λέει ψέματα, τους ξεγελά όλους. Ντρέπεται. Κανείς να μην καταλάβει, κανέναν να μην αφήσει να μαντέψει, τίποτε να μην αφήσει να φανεί.

Είναι δεκατριών χρονών, σ' ένα πάρτι ένα αγόρι χώνει τη γλώσσα του στο στόμα της. Τα χάνει που τη διάλεξε, προσπαθεί να κρατήσει τη γλώσσα εύκαμπτη και τα χείλη ανοιγμένα, αλλά μάλλον βαριέται. Του γράφει φλογερά σημειώματα που μένουν αναπάντητα, δεν καταλαβαίνει την απόσταση ανάμεσα στις καυτές λέξεις της και το ακινητοποιημένο σαγόνι της.

Αισθάνεται πολύ κοντά στην αδερφή της που είναι τρία χρόνια μεγαλύτερη. Μερικές βραδιές τη βοηθάει να το σκάσει, τραβά την προσοχή των γονιών τη στιγμή που χρειάζεται, ώστε να γλιστρήσει η αδερφή της από το πιάνο στην πόρτα. Ξυπνάει όταν η αδερφή της επιστρέφει, πάει να κουρνιαώσει στο κρεβάτι της και να την ακούσει να της διηγείται πώς πέρασε τη νύχτα, τις κομπίνες για να μπει στο κλαμπ παρότι ανήλικη, τι φορούσε η μια και τι η άλλη, τι κάνει με τα αγόρια, ποιοι ζευγαρώνουν, ποιοι χωρίζουν, τα ατελείωτα αισθηματικά της.

Παρακολουθεί μαθήματα θεάτρου και σιγά σιγά παθιάζεται με τη σκηνή. Σ' όποιον θέλει να την ακούσει, λέει πως όταν μεγαλώσει θα γίνει ηθοποιός. Πάνω στη σκηνή επιτρέπει στον εαυτό της χίλια πρόσωπα, δεν παριστάνει τίποτε, ρίχνεται ολόψυχα στην αγκαλιά μιας άλλης, ενσαρκώνεται. Στη σκηνή νιώθει ένταση και ενάργεια που δεν έχει ξανα-

βρεί πουθενά αλλού, ίσως όμως όλη αυτή η θέρμη να μην είναι παρά η ζεστασιά της ζωής.

Δεν συλλέγει λέξεις πια, στο μάθημα των αρχαίων ελληνικών μαθαίνει να τις αναλύει, να βρίσκει τη ρίζα τους, που είναι σφιχτοδεμένη με την ανθρώπινη ιστορία.

Μια μέρα, καταλαβαίνει το νόημα της λέξης παιδόφιλος και μένει κατάπληκτη. Κάποιος που αγαπά τα παιδιά. Θυμάται ξαφνικά μια φράση, λέξεις σαν χαστούκι, ανάποδες έννοιες, αυτό που της είχε πει ο κύριος στο κεφαλόσκαλο:

Είμαι φίλος σου εγώ

Θα ήθελε να σπάσει το θρανίο της, να κάψει τα λεξικά της, να ουρλιάξει πόσο οι λέξεις λένε ψέματα, αλλά κι αυτήν τη φορά, όπως όλες τις άλλες, μόλις φουντώνει η φλόγα, τη σβήνει. Φοβάται πολύ αυτούς τους απότομους θυμούς για να ασχοληθεί μαζί τους, τους πνίγει μόλις εμφανιστούν, ύστερα τρέχει στην κουζίνα ή στο αρτοποιείο για να τους πατικώσει κάτω από την ψίχα του ψωμιού.

Αν και τότε καταλαβαίνει ότι μερικές λέξεις εννοούν το αντίθετο απ' αυτό που λένε, ακόμα δεν αναρωτιέται γιατί οι άνθρωποι διαλέγουν να χρησιμοποιήσουν ακριβώς αυτές.

Στη διάρκεια των διακοπών του Πάσχα, πηγαίνει με την οικογένειά της να επισκεφθούν την Ανατολική Γερμανία, που μόλις έχει ενωθεί με τη Δυτική. Περνούν μια μέρα στο στρατόπεδο συγκέντρωσης του Ράβενσμπρουκ και καθώς διαβάζει τις μαρτυρίες των επιζώντων καταρρέει η ανακουφιστική εντύπωση που είχε ότι η κακία και η βία προέρχο-

νται αποκλειστικά από τους αρσενικούς. Επειδή διδάσκονται στα βιβλία της Ιστορίας τους πολέμους των αντρών, είχε προστατευτεί απλοϊκά από τη βία αποδίδοντάς την σ' αυτούς αποκλειστικά. Στο Ράβενσμπρουκ, οι αφηγήσεις της διεστραμμένης κτηνωδίας των γυναικών δεσμοφυλάκων την παγώνουν. Ίσως δεν είναι ο Σατανάς που της σφυρίζει βρομερές ιδέες, ίσως η ίδια είναι Σατανάς.

Μερικές μέρες κάθετα σιωπηλή στο κρεβάτι της, έχει τα πόδια ανοιχτά, σαν ξένα, μπερδεμένη εξετάζει λεπτομερώς αυτό το σώμα που της δόθηκε, τοτσιμπάει για να επαληθεύσει ότι αυτή που πονάει είναι η ίδια. Αλλά δεν το αναγνωρίζει.

Και συχνά, καθώς ο νους της ασχολείται με κάτι άλλο, το βλέπει. Κείται στο πάτωμα, ξεχαρβαλωμένο, λίγα μέτρα μακριά της. Οι εικόνες αυτές τής επιβάλλονται, δεν της κάνουν ούτε κρύο ούτε ζέστη, δεν τις εξετάζει, δεν τις περιγράφει. Ζει μαζί τους.

Όταν αθλείται, το σώμα της την εμποδίζει, σιχαίνεται τη γεύση του αίματος στον φάρυγγα όταν τρέχει, σιχαίνεται τις μαρμαρυγές του κόκκινου στα μάγουλά της, σιχαίνεται που το μυαλό της πλημμυρίζει από τις εντυπώσεις των αισθήσεων, τόσο που δυσκολεύεται να σκεφτεί. Σχεδόν ποτέ δεν καταφέρνει να πιάσει τις πάσες που της στέλνουν, όταν βλέπει την μπάλα να πλησιάζει, μένει σαν άγαλμα. Στον χορό απουσιάζει πολύ συχνά από τον εαυτό της και για να μπορέσει να μάθει τη χορογραφία γλιστράει πίσω πίσω για να αντιγράψει τις κινήσεις χωρίς να την προσέχουν.

Όταν οι μαθήτριες πηγαίνουν στο Στάδιο –και λέω μα-

θήτριες γιατί είναι ιδιωτικό καθολικό το σχολείο, τα παιδιά που φοιτούν εκεί στην πλειονότητά τους είναι κορίτσια, τα αγόρια είναι ελάχιστα, τα έχουν σαν ημίθεους εκεί μέσα–στην άκρη του δάσους της Βουλώνης, συχνά ένας-δυο επιδειξίες έρχονται να δείξουν το πέος τους σ’ αυτά τα καλοαναθρεμμένα κοριτσάκια.

Εκείνες τις ημέρες προσεύχεται να μην κάνουν γύρους αντοχής, να μην αρχίσει η καθηγήτρια το μάθημα μ’ εκείνες τις λέξεις που προφέρει συγχυσμένη, *ωραία, ωραία, λοιπόν, λοιπόν, λοιπόν, εκεί στην άκρη της πίστας δεν θα κοιτάτε*. Γιατί τότε, σε κάθε γύρο που τη φέρνει πιο κοντά τους, καθώς φαντάζεται το βλέμμα τους πάνω της –και το φαντάζεται γιατί εκείνη δεν τους κοιτάζει, το δικό της βλέμμα είναι καρφωμένο στο κιτρινωπό έδαφος– νιώθει βρόμικη, τόσο βρόμικη, το δέρμα της κοκκινίζει κι αγριεύει τόπους τόπους κι αυτό γίνεται ολοφάνερο σε όλους, σ’ αυτούς, αυτούς που γλείφουν τις χειλάρες τους, έρχεται η πρώτη στροφή, δεν έχει σηκώσει το κεφάλι, ζήτημα αν αναπνέει ακόμα, περνάει από μπροστά τους, νιώθει το ύπουλο βλέμμα τους πάνω της παντού, τα σκληρά τους χέρια και τα υγρά τους πέη, δεν σαλεύουν ωστόσο, στέκονται πάντα πίσω από τον φράχτη, συνεχίζει να τρέχει, νομίζει ότι τρέχει σε αργή κίνηση, ότι με κόπο ξεκολλάει τις σόλες από το έδαφος, άλλη μια στροφή, μισεί τον πισινό της έτσι που τρεμουλιάζει, που τους επιτρέπει να βλέπουν αυτό το τρέμουλο, κι όσο απομακρύνεται ανασαίνει καλύτερα, άλλος ένας γύρος, κι άλλος ένας, κι όλα ξαναρχίζουν καθώς περνάει και ξαναπερνάει από μπροστά τους.

Σε λίγη ώρα δεν αισθάνεται τίποτε, είναι ν’ απορείς πώς καταφέρνουν τα πόδια της να τρέχουν χωρίς εκείνην.

Στη δευτέρα τάξη βγαίνει μ' έναν μεγάλο, ένα αγόρι της πρώτης¹. Είναι μόνος στο σπίτι του, την πηγαίνει στο δωμάτιο των γονιών του, ξαπλώνουν αδέξια στο κρεβάτι, αγκαλιάζονται, κολλούν τα σώματά τους, ανασαίνουν ο ένας τον άλλον, φοβούνται, ζεσταίνονται, λαχταρούν ο ένας τον άλλον, της κατεβάζει την κιλότα, αγγίζει το αιδοίο της με τα δάχτυλα. Πριν καλά καλά γλιστρήσει η κιλότα στις γάμπες της, πετρώνει, κάτι σπάει, κάτι φριχτό εισβάλλει στο αιδοίο της, στον λαιμό της, πριν προλάβει καν να την αγγίξει εκεί κάτω νιώθει μίσος να την κατακλύζει, τόσο που θα μπορούσε να τον χτυπάει ώσπου να πεθάνει. Την επόμενη στιγμή δεν βρίσκεται εκεί πια. Σταματά κι εκείνος, αποσβολωμένος μπροστά στο άψυχο αυτό σώμα. Του ζητάει συγγνώμη, σηκώνεται, ντύνεται και φεύγει. Την άλλη μέρα τον εγκαταλείπει μ' ένα τηλεφώνημα.

Έχει μια καινούργια στην τάξη της, τη λένε Ζίγκριντ, με βιολετί αθλητικά παπούτσια και χιούμορ καταλυτικό. Μαζί με τη Μαρίνα, που έμεινε στην ίδια τάξη και όλοι ξέρουν ότι ο πατέρας της σκότωσε τη μητέρα της με καραμπίνα όταν ήταν μικρή και όλοι θαυμάζουν πόσο ετοιμόλογη και αυθά-

1. Στο γαλλικό εκπαιδευτικό σύστημα, η δεύτερη τάξη (seconde) αντιστοιχεί στην πρώτη λυκείου. Η πρώτη (première) είναι η δευτέρα λυκείου. Η τρίτη λυκείου ονομάζεται terminale.

δης είναι, φτιάχνουν τρομερό τρίο. Η καθεμιά ανήκει σε άλλη παρέα, αλλά συχνά δραπετεύουν για να περάσουν μαζί μερικές ώρες, οι τρεις τους, στο καφέ, να ξαναφτιάξουν τον κόσμο, να καπνίσουν κανένα τσιγαράκι, να οξύνουν το αντίθασο πνεύμα τους και να γελάσουν, να γελάσουν με όλους, αυτές που τόσο καλά καταλαβαίνουν η μία την άλλη, αυτές που αγαπήθηκαν αμέσως.

Η Μαρίνα δεν μιλάει καθόλου για τα παιδικά της χρόνια που κύλησαν στον ρυθμό των επισκέψεων στη φυλακή, ούτε για την επιστροφή του πατέρα δολοφόνου στο σπίτι πριν από λίγους μήνες, η Μαρίνα είναι εστία χαράς και εξυπνάδας.

Η Αντελαίντ δεν λέει τίποτε για τον άνδρα στο κεφαλόσκαλο, δεν τον σκέφτεται ποτέ, ζει λίγα μέτρα πιο ψηλά, στο επόμενο κεφαλόσκαλο, είναι κάθε μέρα πιο χαρούμενη, πιο άφοβη, στριφογυρίζει, γελάει, δεν στέκεται σε μια μεριά.

Η Ζίγκριντ τούς εμπιστεύεται ότι η μεγάλη της αδερφή βιάστηκε και μετά δολοφονήθηκε από τον δολοφόνο του Ανατολικού Παρισιού, πριν από πέντε χρόνια. Δεν χρειάζεται παρηγοριά, δεν περιμένει απαντήσεις, το λέει μόνο μια φορά, επειδή θέλει να είναι ειλικρινής με τις φίλες της.

Η αστραφτερή Μαρίνα πεθαίνει δυο μέρες μετά το τέλος των μαθημάτων, από ανορεξία, από αλκοόλ, από υπνωτικά χάπια και από αθεράπευτη θλίψη.

Η Ζίγκριντ αλλάζει σχολείο και χάνονται.

Χρόνια αργότερα, το ψηφιοποιημένο εθνικό αρχείο γενετικών αποτυπωμάτων, που ο πατέρας της Ζίγκριντ βοήθησε να ιδρυθεί, θα αναστατώσει τη ζωή μου.

Τότε θυμήθηκα το απίθανο τρίο μας, εκείνες τις γεμάτες επιθυμίες αμαζόνες που υπήρξαμε, με τα φουντωμένα, τα απείθαρχα όνειρά μας, με τις αγνές και αισθησιακές χαρές μας.